

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

ARCHEOLOGIENOTA – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

HEPPEN – BERINGSESTEENWEG, HAMSESTEENWEG

A. DEVROE
MAART 2019

COLOFON

Project

Archeologienota – Heppen, Beringssteenweg – Hamsesteenweg

Opdrachtgever

Basisschool De Heppening
Beringssteenweg 12
3971 Leopoldsburg

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba
Lemmensstraat 34
2800 Mechelen
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkend archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2019 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Gemotiveerd advies	1

1. GEMOTIVEERD ADVIES

Het projectgebied ligt in het centrum van Heppen en grenst in het noorden aan de Hamssteenweg en in het oosten aan de Beringssteenweg. Ten noordoosten ligt de kerk.

Het projectgebied ligt op de zuidelijke helling van een uitloper van het ten oosten gelegen Kempisch plateau. Op basis van het Digitaal Hoogtemodel en hoogteprofielen kan men vaststellen dat het terrein varieert tussen 42,2 m en 43,2 m TAW en stijgt in noordelijke en oostelijke richting. Op ca. 125 m ten westen loopt de Beneficievijverloop, op ca. 430 m ten oosten de Bonnekensvenloop en op ca. 590 m ten zuidoosten de Scheutenbeek. De Grote Laak ligt op ca. 1,3 km ten zuiden. De Beneficievijverloop is vermoedelijk van meer recente oorsprong en weinig relevant in functie van het landschappelijk kader. Hoewel de bodemkaart bebouwde zone aangeeft is hier vermoedelijk een droge tot matig droge zandbodem aanwezig met dikke antropogene humus A horizont. Het zijn pluggenbodems met onder de A-horizont vaak overblijfselen van een podzol B. Landschappelijk en bodemkundig is de ligging alvast gunstig naar menselijke bewoning toe. Afhankelijk van het plaggendek kan deze voor een goede bewaring van onderliggende sporen gezorgd hebben, anderzijds kan het onderliggend niveau ook opgenomen zijn in dit plaggendek en hierdoor minder goed bewaard zijn.

Reeds in de 18de eeuw wordt bebouwing weergegeven in de zuidelijke zone. Hierna ontstaat er vooral bebouwing in de noordelijke zone met verschillende bouwfases (herbouw oorspronkelijk woonhuis, nieuwbouw scholen, huizen en cinema op de hoek,..). Voor de 18de eeuw bestond het gebied vermoedelijk uit landbouwgronden. De ligging in het centrum van Heppen, net ten zuiden van de kapel, is alvast een interessante ligging. Bij het ontstaan van dit gehucht kunnen hier dan ook bewoningssporen of ontginningssporen aangetroffen worden. In de omgeving staat slechts één vondstlocatie aangeduid, namelijk een schans. Het ontbreken van archeologische sites heeft dan ook te maken met het ontbreken van systematisch archeologisch onderzoek in deze omgeving. Over dergelijke oude dorpen is de kennis vaak beperkt. Hierdoor bekomt men reeds vanaf een kleine oppervlakte kenniswinst.

Op basis van de verzamelde gegevens kan men stellen dat er archeologisch potentieel aanwezig is voor het terrein.

Op basis van het bureauonderzoek kan niet aangetoond worden of een archeologische site aanwezig is of niet. Gezien de ligging in de dorpskern kunnen sporen verwacht worden vanaf het ontstaan van Heppen, maar ook van oudere periodes kunnen sporen niet uitgesloten worden. De ligging op een drogere grond, niet al te ver van waterlopen (ca. 500 m) is gunstig voor menselijke bewoning.

De geplande werken voorzien het verwijderen of afgraven van de bestaande verharding en de graszones tot 40 cm onder het huidig maaiveld. De opbouw van de toekomstige verharding gebeurt vanaf dit niveau en zal niet dieper gaan. Enkel de funderingen van de nieuwe elementen en de nutsleidingen zullen dieper gaan (tot ca. 80 cm -Mv).

De controleboringen wezen uit dat bij een afgraving tot 40 cm diepte het archeologisch niveau niet geraakt zal worden. Waar de boringen de C-horizont raakten was dit op 85 cm onder het huidig maaiveld. Er lijkt dus voldoende buffer aanwezig te zijn. In de andere gevallen werd de boring gestuit of was op ca. 1 m de C-horizont nog niet bereikt. Aangezien de controleboringen niet over het volledige terrein konden uitgevoerd worden, bestaat de kans dat op andere plaatsen wel het archeologisch niveau geraakt wordt bij de geplande werken. Op basis van de controleboringen en het feit dat het om momenteel verharde zones gaat (waarbij onder de verharding eveneens een funderingslaag wordt verwacht) gaan we er van uit dat dit enkel ter hoogte kan zijn van de

funderingen en nutsleidingen. Het gaat hierbij om beperkte en verspreide ingrepen die slechts een zeer beperkt beeld zouden bieden bij bijkomend archeologisch onderzoek.

Ondanks het hoog archeologisch potentieel blijken de toekomstige werken het archeologisch niveau slecht lokaal en verspreid te verstoren. Bijkomend archeologisch onderzoek zou dan ook een beperkt beeld bieden. Hierdoor wordt de kenniswinst bij bijkomend onderzoek ook als onvoldoende gezien. Er wordt dan ook geen bijkomend onderzoek geadviseerd. Er dient geen programma van maatregelen opgesteld te worden.